

eNSPIRED

Grenzeloos leren over meertaligheid

13 november 2019

Aan de slag met talenpaspoorten

Fauve De Backer

SDL

Wetenschappelijk onderbouwde ondersteuning bieden op het vlak van 'omgaan met diversiteit' in diverse leercontexten.

Onderzoek & visieontwikkeling

Materiaalontwikkeling

Vorming & begeleiding

SDL

van naar
basisesecundair

Wetenschappelijk onderbouwde ondersteuning bieden op het vlak van 'omgaan met diversiteit' in diverse leercontexten.

Metrotaal
Mind The Gap

MULAE

MARS

steunpunt
diversiteit
& leren

Vandaag

1

Aan de slag!

2

Waarom talenpaspoorten maken?

3

Wat leren we uit onderzoek?

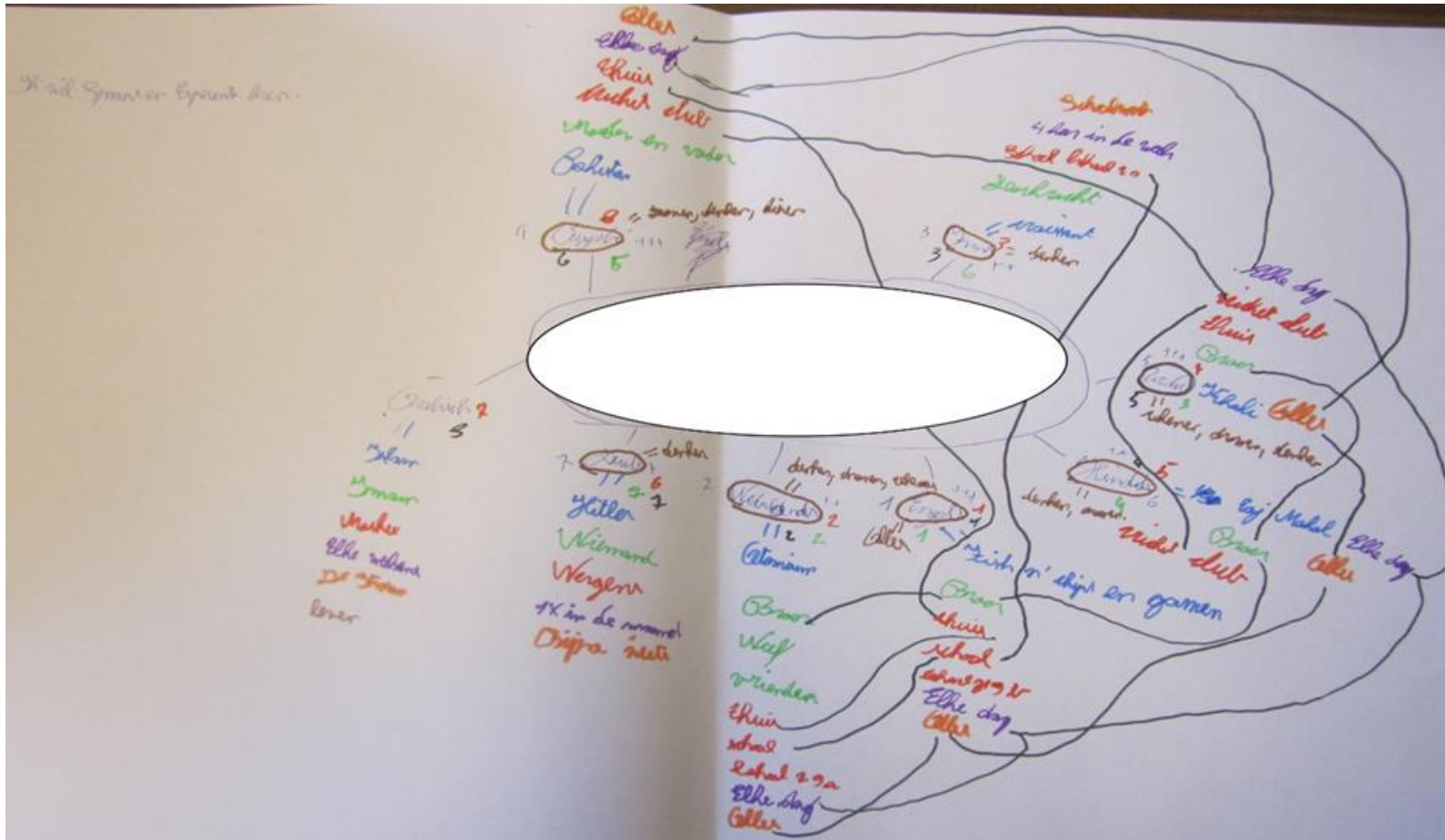
4

FAQ

5

Q&A

1. Aan de slag!

1. Aan de slag!

Taak1

A. Naam + talen

Schrijf jouw naam in het midden van een A3 blad (liggend).

Schrijf alle talen die je gebruikt rond jouw naam (je mag ook dialecten, geheime talen, uitgevonden talen ... opschrijven). Je moet een taal niet *perfect* spreken om hem toe te voegen aan jouw paspoort.

B. Mensen (groen)

Schrijf naast elke taal **met wie** je deze taal spreekt in het **groen**. Probeer zo specifiek mogelijk te zijn, bijvoorbeeld, schrijf niet gewoon 'vrienden' maar zeg welke vrienden: vrienden op school, vrienden van je voetbalploeg... Schrijf in plaats van 'familie', je moeder, vader, broers en zussen, grootmoeder, grootvader, tante, nonkel, neven en nichten...

C. Plaatsen (rood)

Schrijf naast elke taal **waar** je ze spreekt in het **rood**. Bijvoorbeeld: thuis in de keuken, in de klas op school, op de speelplaats, op straat, bij de bakker...

D. Het doet mij denken aan... (blauw)

Schrijf naast elke taal **waar die taal je aan doet denken** in het **blauw**. Welke woordassociaties of ideeën komen.

1. Aan de slag!

Taak 2

A. Hoe vaak? (paars)

Schrijf naast elke taal met **paars** hoe vaak je elke taal spreekt met verschillende mensen: *bijna nooit, soms, vaak, altijd*. Bijvoorbeeld: hoe vaak spreek je Nederlands met jouw moeder?

B. Waarover? (oranje)

Schrijf voor elke taal de onderwerpen waarover je praat in het **oranje**. Bijvoorbeeld: "Ik spreek soms Nederlands met mijn moeder, wanneer we over school praten → je kan *school* in het oranje schrijven naast *Nederlands* – *moeder* – *soms*."

1. Aan de slag!

Taak 3

A. Funcies (bruin)

Schrijf in het **bruin** naast elke taal (je kan de woorden naast meer dan één taal schrijven als je de volgende zaken in meer dan één taal doet):

- In welke ta(a)l(en) droom je? Schrijf **DROOM**
- In welke ta(a)l(en) denk je? Schrijf **DENK**
- In welke ta(a)l(en) vertel je een geheim? Schrijf **GEHEIM**
- In welke ta(a)l(en) wordt je ontdaan of boos? Schrijf **BOOS**
- Welke ta(a)l(en) verkies je om wiskunde te doen of te rekenen? Schrijf **WISKUNDE**
- In welke ta(a)l(en) spreek je tegen dieren? Schrijf **DIEREN**
- In welke ta(a)l(en) speel je? Schrijf **SPEEL**
- In welke ta(a)l(en) lees je? Schrijf **LEES**
- In welke ta(a)l(en) schrijf je? Schrijf **SCHRIJF**
- In welke ta(a)l(en) kijk je tv? Schrijf **TV**

B. Linken (bruin)

Zie je linken tussen de talen die je gebruikt? Trek met **bruin** een lijn tussen gelijkenissen (bijvoorbeeld, sommige van mijn dromen zijn in het Turks, andere dromen zijn dan weer in het Nederlands. Trek een lijn tussen de twee).

C. Talen combineren (roze)

Voor een tweetalige is het natuurlijk om te mixen of twee talen tegelijk te gebruiken. Trek een lijn in het **roze** tussen talen die je samen gebruikt. Bijvoorbeeld, trek een lijn tussen Frans en Turks als je Frans en Turks mengt wanneer je met je grootmoeder praat. Schrijf op die lijn hoe vaak je deze twee talen samen in een conversatie gebruikt: *bijna nooit, soms, vaak, altijd*.

1. Aan de slag!

le taal dat het tweede s

f **1** naast de taal waarin

de taal waarin ie het twe

- Gebruik **1**
bent voo
voor lezei

- Gebruik **2**
sterkst be
sterkst be

je het :

te sterk

waarin

het twe

2. Waarom talenpaspoorten maken?

1. Inzicht verwerven in het taalgebruik van leerlingen

2. Waarom talenpaspoorten maken?

1. Inzicht verwerven in het taalgebruik van leerlingen
2. Interactie creëren en verhogen

2. Waarom talenpaspoorten maken?

1. Inzicht verwerven in het taalgebruik van leerlingen
2. Interactie creëren en verhogen
3. Taalbewustzijn verhogen

2. Waarom talenpaspoorten maken?

1. Inzicht verwerven in het taalgebruik van leerlingen
2. Interactie creëren en verhogen
3. Taalbewustzijn verhogen
4. Een veilig en positief klasklimaat

“To reject a child’s language in the school is to reject the child. When the message, implicit or explicit, communicated to children in the school is “Leave your language and culture at the schoolhouse door”, children also leave a central part of who they are - their identities - at the schoolhouse door. When they feel this rejection, they are much less likely to participate actively and confidently in classroom instruction”
(Cummins, 2001, p. 19).

2. Waarom talenpaspoorten maken?

1. Inzicht verwerven in het taalgebruik van leerlingen
2. Interactie creëren en verhogen
3. Taalbewustzijn verhogen
4. Een veilig en positief klasklimaat
5. Een veilig en positief schoolklimaat

3. Wat leren we uit onderzoek?

MARS - Meertaligheid als realiteit op school

- **Mixed-method onderzoek (Ba0 en S0)**
 - Kwantitatief (secundaire analyses op VALIDIV data. Enkel data Ba0):
 - 4de leerjaar
 - 67 vestigingsplaatsen (Bru, Gent, Mijn)
 - 1727 leerlingen waarvan 1068 MT
 - Kwalitatief (data S0 en Ba0):
 - Klasobservaties in 12 scholen
 - Interviews met leerkrachten uit 30 scholen
 - Focusgroepen & taalpaspoorten met 100 leerlingen uit 12 scholen
 - Interviews met directies uit 12 scholen

3. Wat leren we uit onderzoek?

*mamma (meestal)
papa (alleen)
"Broers (meestal)*

TURKS = turkije +++
 met mamma altijd = thuis 1
 " thuis als we problemen hebben of als ik een vraag heb + op school (in de gang)
 Anders + vrienden + dit + Speelplaats
 Broers Dromen + 2 3 2 + Speelplaats
 Geheim Denken
 Dieren Boos rekenen

*mamma (meestal)
papa (alleen)
"Broers (meestal)*

FRAANS
 met "de leerkracht" (als ik als met man)
 leerkracht frans 3 in het behoud
 3 2 frans
 3

met mamma als het over huiswerk of over een probleem gaat.

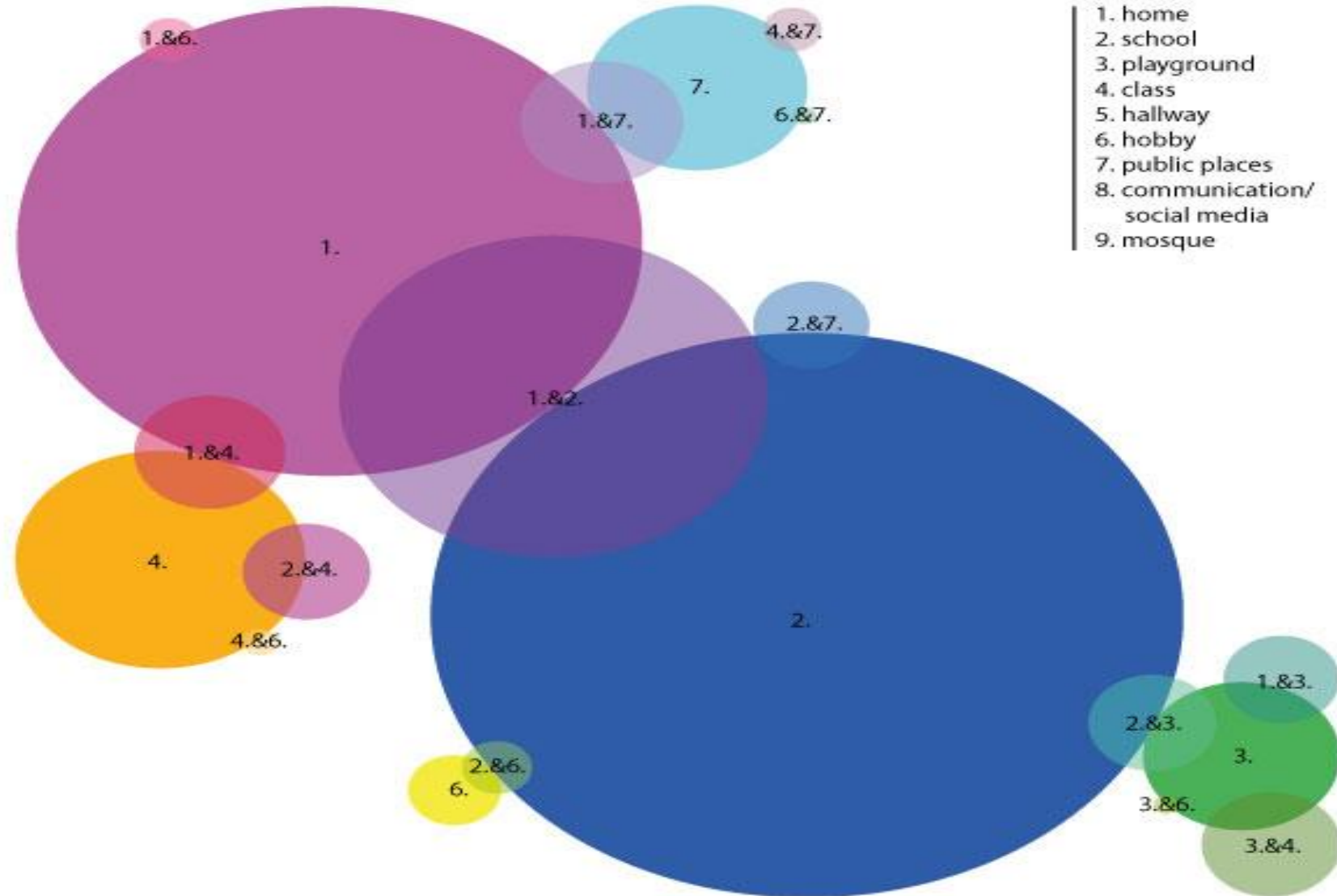
*moeder (meestal)
papa (naast)
broers (meestal)*

NEPERLANDS = België 2 1 1 1
 denken geheim
 Dromen Rekenen
 Dieren

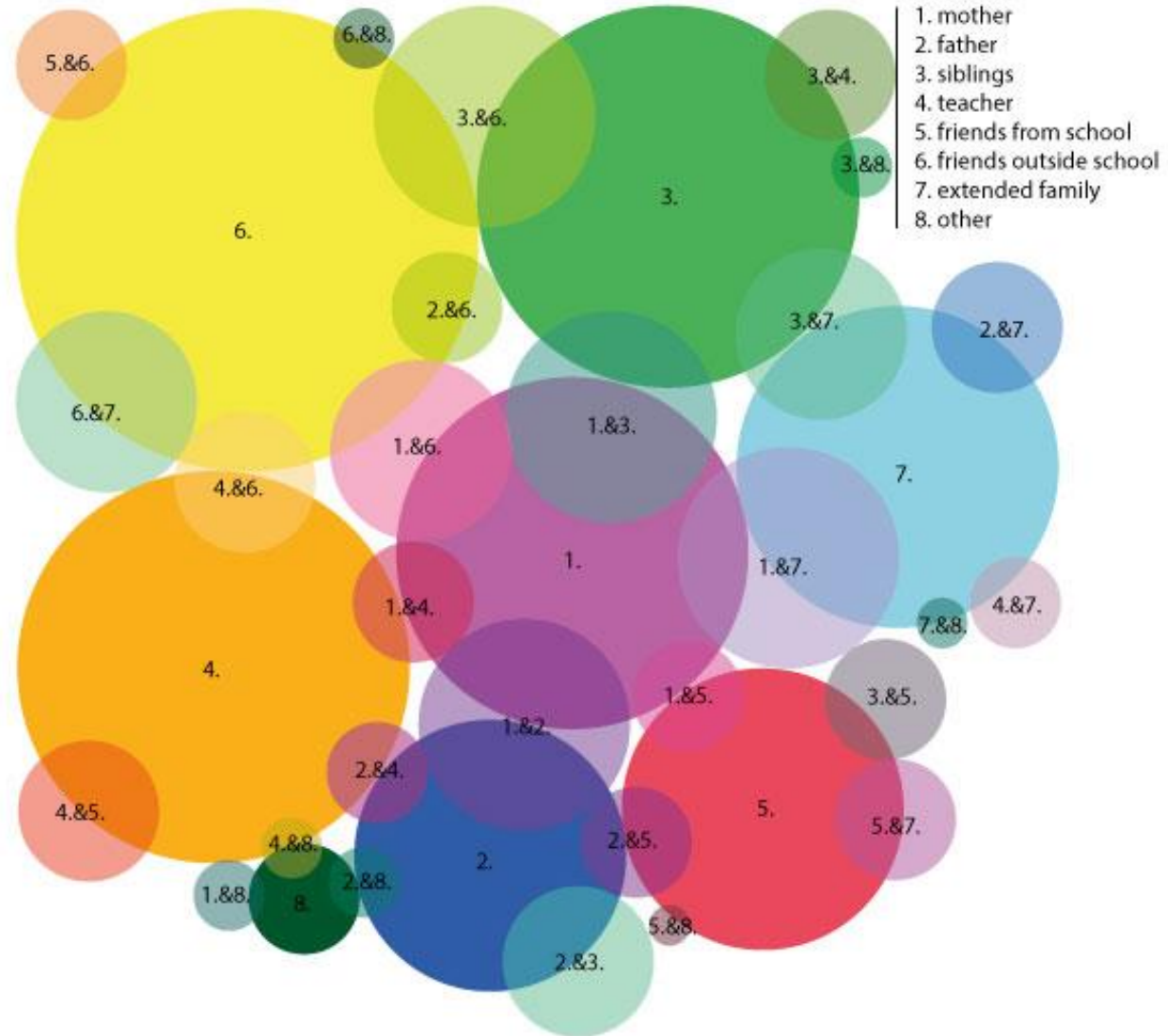
*imam (lees)
mamma (naast)
papa (naast)*

ARABISCHE
 ik spreek geen arabisch alleen lezen masker
 " masker + thuis (als ik lees)

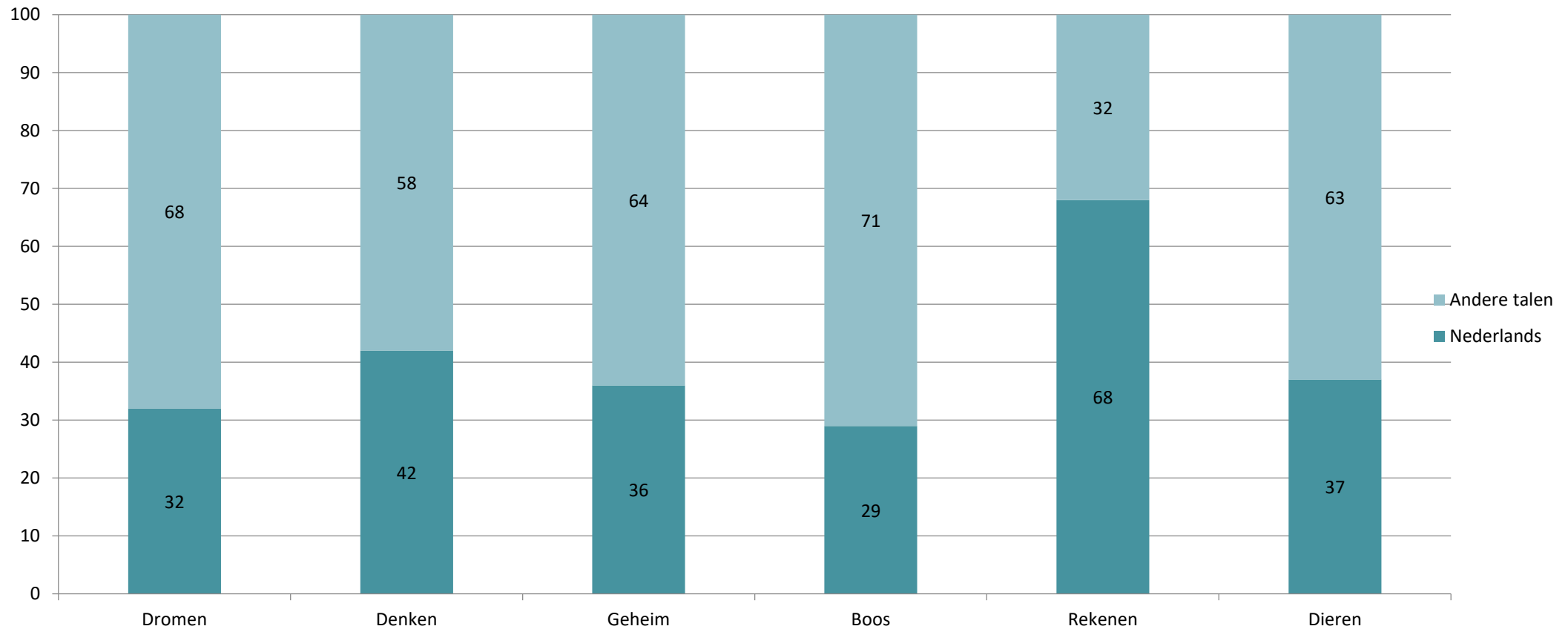
3. Wat leren we uit onderzoek?

3. Wat leren we uit onderzoek?

3. Wat leren we uit onderzoek?

3. Wat leren we uit onderzoek?

*“Als er conflicten zijn, en ik zie dat kinderen over hun toeren gaan en tegen mij proberen om het zo goed mogelijk in het Nederlands te doen, dan ga ik zelf zeggen, van wacht eventjes je mag het ook in je eigen taal doen, en dan ga ik er iemand anders bijhalen. Die kan tolken. En **die mag ventileren in zijn eigen taal**, en dan vraag ik aan een ander kind van kun je mij nu vertellen wat er gebeurd is? ... Het gebeurt heel weinig dat ze zo over hun toeren bij mij komen ... Maar achteraf gezien dan vraag ik het ook altijd van wat vond je er nu van? En dan zeiden ze, dan zeggen, **het was gemakkelijker voor mij.**”*

(Directie, Basisschool H)

4. FAQ

Kan iedereen meedoen? Wat met ééntaligen?

4. FAQ

Mijn leerlingen vinden het moeilijk om hun taalprofiel te laten passen binnen de categorieën.

4. FAQ

Wat moet ik zeggen wanneer leerlingen aangeven dat ze hun talen mengen?

4. FAQ

Wat kan ik achteraf met de paspoorten doen?

4. FAQ

Naar een meertalige activiteit!

5. Q&A

Dank u Dankon Köszönöm

Sağol 謝謝 Obrigado Ευχαριστώ Tack

감사합니다 Gracias Danke 謝謝 धन्यवाद

Χελα Merci Thank you Спацибо Tak

有り難う Grazie شكرا Asante תודה

Teşekkür ederim Tak شكرا ありがとう Kiitos

Благодаря 감사합니다 Dziękuję ขอบคุณ

Спацибі Terima kasih متشكرم Mulțumesc